

Bryssel, 9. syyskuuta 2025
(OR. fr)

12623/25

PECHE 252

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	8. syyskuuta 2025
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2025) 465 final
Asia:	Suositus NEUVOSTON PÄÄTÖS luvan antamisesta aloittaa Euroopan unionin puolesta neuvottelut kestävää kalastusta koskevasta kumppanuussopimuksesta ja sopimuksen täytäntöönpanopöytäkirjasta Gabonin tasavallan kanssa

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2025) 465 final.

Liite: COM(2025) 465 final

Bryssel 8.9.2025
COM(2025) 465 final

Suositus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

**luvan antamisesta aloittaa Euroopan unionin puolesta neuvottelut kestävää kalastusta
koskevasta kumppanuussopimuksesta ja sopimuksen täytäntöönpanopöytäkirjasta
Gabonin tasavallan kanssa**

{SWD(2025) 251 final} - {SWD(2025) 252 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Komissio ehdottaa neuvotteluja Gabonin tasavallan¹ kanssa uudesta kestävästä kalastusta koskevasta kumppanuussopimuksesta ja sen täytäntöönpanopöytäkirjasta, jotka vastaavat unionin laivaston tarpeita ja ovat yhteisestä kalastuspolitiikasta (YKP) annetun asetuksen (EU) N:o 1380/2013² mukaisia.

EU:n ja Gabonin välisen nykyisen kalastuskumppanuussopimuksen korvaaminen kestävästä kalastusta koskevalla kumppanuussopimuksella antaisi mahdollisuuden ottaa paremmin huomioon vuonna 2013 toteutetusta YKP:n uudistuksesta johtuvat muutokset ja etenkin integroida kestävyysnäkökohdat sopimukseen paremmin.

Gabonin tasavallan ulkoministeri ilmoitti virallisesti 10. kesäkuuta 2025 Euroopan unionille aikomuksestaan irtisanoa EU:n ja Gabonin välinen kalastuskumppanuussopimus.³ Gabonin viranomaiset ovat kuitenkin myös ilmaisseet halukkuutensa neuvotella uusi kalastussopimus. Euroopan unioni katsoo, että vaikka nykyinen sopimus on edelleen voimassa, EU:n ja Gabonin välisen kalastuskumppanuuden ajantasaisamiseksi olisi neuvoteltava uusi kestävästä kalastusta koskeva kumppanuussopimus.

• Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa

Nykyinen EU:n ja Gabonin välinen kalastuskumppanuussopimus allekirjoitettiin 6. kesäkuuta 2007, ja se tuli voimaan 11. kesäkuuta 2007. Kalastuskumppanuussopimuksen täytäntöönpanoa koskevan nykyisen pöytäkirjan, joka on voimassa viisi vuotta⁴, soveltaminen alkoi 29. kesäkuuta 2021 ja päättyy 28. kesäkuuta 2026. Siinä vahvistetaan unionin laivastolle myönnetty kalastusmahdollisuudet sekä unionin ja alusten omistajien niistä suorittama taloudellinen korvaus. Unionin Gabonille suorittama vuotuinen taloudellinen korvaus viimeisenä soveltamisvuonna on 2 600 000 euroa, ja siitä 1 000 000 euroa osoitetaan alakohtaiseen tukeen.

Gabonin kanssa tehdyn kalastuskumppanuussopimuksen vuosien 2021–2026 pöytäkirjassa jaetaan tonnikanalan ja laajasti vaeltavien lajien kalastusmahdollisuudet unionin aluksille kahdesta jäsenvaltiosta (Espanja ja Ranska). Gabonin kanssa tehdyn kalastuskumppanuussopimuksen vuosien 2021–2026 pöytäkirjassa määrätään myös mahdollisuudesta järjestää koekalastusmatkoja enintään neljällä pohjaäyriäisiä pyytävällä troolarilla.

Euroopan unionilla on Länsi- ja Keski-Afrikan alueella jo hyvin kehittynyt kestävästä kalastusta koskevien kahdenvälisten voimassa olevien kumppanuussopimusten verkosto, jonka muodostavat Mauritanian, Kap Verden, Gambian, Guinea-Bissaun, Norsunluurannikon sekä São Tomé ja Príncipen kanssa tehdyt sopimukset. Kestävästä kalastusta koskevilla kumppanuussopimuksilla edistetään yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteita kansainvälisellä

¹ Nykyinen kalastuskumppanuussopimus, EUVL L 109, 26.4.2007, s. 1–2.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1380/2013, annettu 11 päivänä joulukuuta 2013, yhteisestä kalastuspolitiikasta, neuvoston asetusten (EY) N:o 1954/2003 ja (EY) N:o 1224/2009 muuttamisesta sekä neuvoston asetusten (EY) N:o 2371/2002 ja (EY) N:o 639/2004 ja neuvoston päätöksen 2004/585/EY kumoamisesta (EUVL L 354, 28.12.2013, s. 22).

³ Ares(2025)4635613.

⁴ EUVL L 242, 8.7.2021, s. 5–51.

tasolla ja varmistetaan, että unionin vesien ulkopuolella harjoitettava unionin kalastustoiminta perustuu niihin samoihin periaatteisiin ja vaatimuksiin, joita sovelletaan unionin oikeuden nojalla. Lisäksi kestävästä kalastuksesta koskevat kumppanuussopimukset vahvistavat Euroopan unionin asemaa kansainvälisissä ja alueellisissa kalastusjärjestöissä, erityisesti Kansainvälisessä Atlantintonnikalajien suojelukomissiossa (ICCAT). Se on kansainvälisen oikeuden nojalla perustettu elin, jonka tehtävänä on laajasti vaeltavien lajien säilyttäminen ja hoito alueella. Kestävästä kalastuksesta koskevat kumppanuussopimukset perustuvat parhaaseen mahdolliseen tieteelliseen tietoon, ja ne edistävät kansainvälisten toimenpiteiden noudattamista, mukaan lukien laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen (LIS-kalastus) torjunta.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Uudesta kestävästä kalastuksesta koskevasta kumppanuussopimuksesta ja pöytäkirjasta Gabonin kanssa käytävät neuvottelut ovat Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren (AKT) maita koskevan unionin ulkoisen toiminnan ja erityisesti demokratian periaatteiden ja ihmisoikeuksien kunnioittamiseen liittyvien unionin tavoitteiden mukaiset. Lisäksi EU:n Global Gateway -investointistrategian avulla pyritään auttamaan kumppaneita muuttamaan talouksiaan eri alojen, kuten kalastusalan, häiriönsietokyvyn parantamiseksi kehittämällä arvoketjuja ja luomalla työpaikkoja.

Ihmisarvoisen työn edistäminen varmistetaan neuvottelemalla ILO:n yleissopimuksen nro C188 mukaisesta sosiaalilausekkeesta unionin aluksille työskentelemään tulevien kumppanimaan työntekijöiden osalta.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Oikeusperusta on Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) viidennen osan (unionin ulkoinen toiminta) V osaston (kansainväliset sopimukset) 218 artikla, jossa määrätään unionin ja kolmansien maiden välisten sopimusten neuvottelemisesta ja tekemisestä noudatettavasta menettelystä.

Aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 43 artiklan 2 kohta, joka koskee yhteisen maatalous- ja kalastuspolitiikan tavoitteisiin pyrkimistä.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Ei sovelleta; yksinomainen toimivalta.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on oikeassa suhteessa tavoitteeseen luoda unionin alusten kolmansien maiden vesillä harjoittamaa kalastustoimintaa koskeva, yhteisestä kalastuspolitiikasta annetun asetuksen (EU) N:o 1380/2013 31 artiklassa säädetty oikeudelliset, ympäristölliset, taloudelliset ja sosiaaliset näkökohdat kattava hallintokehys.

- **Toimintatavan valinta**

Toimintatapa perustuu SEUT-sopimuksen 218 artiklan 3 ja 4 kohdan soveltamiseen.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Komissio toteutti Gabonin kanssa tehdyn kalastuskumppanuussopimuksen nykyisen pöytäkirjan jälkiarvioinnin sekä mahdollista uutta pöytäkirjaa koskevan ennakoarvioinnin. Arviointikertomus on julkinen.⁵

Arviointikertomuksesta voidaan päätellä, että tonnikalan pyyntiä harjoittava unionin kalastussektori on erittäin kiinnostunut jatkamaan kalastustoimintaansa Gabonissa. Arviointikertomuksesta käy kuitenkin ilmi myös se, että edellisen pöytäkirjan tarjoamien kalastusmahdollisuuksien määrä ja niiden käyttö eivät vastaa toisiaan. Mahdollisessa tulevassa pöytäkirjassa olisi vähennettävä tarjottavien mahdollisuuksien määrää, mikä johtaisi pöytäkirjan mukaisen taloudellisen korvauksen pienenemiseen.

Euroopan unionin laivaston ilmaiseman kiinnostuksen perusteella uuteen pöytäkirjaan voitaisiin harkita sisällytettäväksi uusi kaupallinen luokka pohjaäyriäisten kalastusta varten, jos se on parhaiden käytettävissä olevien tieteellisten lausuntojen ja asiaankuuluvien tietojen – kuten unionin ja Gabonin viranomaisten vuosien 2021–2026 pöytäkirjan voimassaoloaikana pitämien yhteisten tieteellisten kokousten päätelmien – perusteella mahdollista. Uusimalla pöytäkirja voidaan myös tehostaa seurantaa, valvontaa ja tarkkailua ja parantaa kalastuksen hallintaa alueella. Arviointi osoittaa, että pöytäkirjan uusimisesta olisi hyötyä myös Gabonille, kun otetaan huomioon pöytäkirjan nojalla maksettavan taloudellisen korvauksen merkitys kalastusalan kehittämiseksi. Gabonille koituvien hyötyjen maksimoimiseksi uudella sopimuksella olisi edistettävä vuorovaikutusta EU:n laivaston ja paikallisten toimijoiden välillä, ja alakohtaisen tuen olisi kohdennettava toimiin, joilla tuetaan paremmin kalastusalan kestävä kehitystä kansallisella tasolla.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Arvioinnin yhteydessä kuultiin jäsenvaltioita, kalastusalan edustajia, kansainvälisiä kansalaisyhteiskuntaa edustavia järjestöjä sekä unionin ja Gabonin kalastusviranomaisia ja kansalaisyhteiskuntaa. Myös aavanmeren ja pitkän matkan laivastojen neuvoa-antavan toimikunnan puitteissa on toteutettu kuulemisia.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Tehtyihin arviointeihin osallistui alan riippumattomia asiantuntijoita.

- **Vaikutusten arviointi**

Ei sovelleta.

- **Säätelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ei sovelleta.

⁵ https://op.europa.eu/fr/search-results?p_p_id=eu_europa_publications_portlet_search_executor_SearchExecutorPortlet_INSTANCE_q8EzsBteHybf&p_p_lifecycle=1&p_p_state=normal&facet.author=MARE&facet.studies=evaluation&facet.eurovoc.domain=08%2C56%2C20&facet.collection=EUPub&language=fr&startRow=1&resultsPerPage=10&selectedSubjectId=08&elementType=0&keywordOptions=ALL&SEARCH_TYPE=ADVANCED#undefined

- **Perusoikeudet**

Päätösehdotuksen liitteenä olevissa neuvotteluohjeissa suositellaan, että pöytäkirjaan sisällytetään lauseke sovellettavista seurauksista, jos ihmisoikeuksia ja demokratian periaatteita loukataan.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Uuden pöytäkirjan talousarviovaikutukset johtuvat taloudellisen korvauksen maksamisesta Gabonille. Maksusitoumus- ja maksumäärärahojen suunnitellut vuotuiset määrät vahvistetaan vuotuisessa talousarviomenettelyssä vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehiksen mukaisesti, mukaan lukien varaus 30.020200 ehdotuksille, jotka eivät ole tulleet voimaan vuoden alussa.⁶

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Neuvottelut on tarkoitus aloittaa vuoden 2025 kolmannella neljänneksellä, jotta kalastustoiminnan keskeytyminen kalastuskumppanuussopimuksen nykyisen täytäntöönpanopöytäkirjan voimassaolon päättyessä 28. kesäkuuta 2026 jäisi mahdollisimman lyhyeksi.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Komissio suosittaa, että

- neuvosto valtuuttaa komission aloittamaan ja käymään neuvottelut Gabonin kanssa uuden kestävää kalastusta koskevan kumppanuussopimuksen ja täytäntöönpanopöytäkirjan tekemisestä;
- komissio nimetään unionin neuvottelijaksi tässä asiassa;
- komissio käy neuvottelut kuullen erityiskomiteaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti;
- neuvosto hyväksyy tämän suosituksen liitteenä olevat neuvotteluohjeet.

⁶ Ks. talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta sekä uusista omista varoista, mukaan lukien etenemissuunnitelma uusien omien varojen käyttöönottamiseksi, 16 päivänä joulukuuta 2020 tehdyn Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välisen toimielinten sopimuksen (EUVL L 433I, 22.12.2020, s. 28) 20 artikla.

NEUVOSTON PÄÄTÖS

luvan antamisesta aloittaa Euroopan unionin puolesta neuvottelut kestävää kalastusta koskevasta kumppanuussopimuksesta ja sopimuksen täytäntöönpanopöytäkirjasta Gabonin tasavallan kanssa

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 43 artiklan 2 kohdan yhdessä sen 218 artiklan 3 ja 4 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen,

sekä katsoo, että

- (1) olisi aloitettava neuvottelut kestävää kalastusta koskevan kumppanuussopimuksen ja sopimuksen täytäntöönpanopöytäkirjan tekemisestä Gabonin kanssa,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Valtuutetaan komissio neuvottelemaan unionin puolesta Gabonin tasavallan kanssa uusi kestävää kalastusta koskeva kumppanuussopimus ja sen täytäntöönpanopöytäkirja.

2 artikla

Neuvotteluohjeet ovat tämän päätöksen liitteessä.

3 artikla

Neuvottelut käydään neuvoston kalastuspolitiikan työryhmää kuullen.

4 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*